

Izmaiņas rūpnieciskā īpašuma aizsardzībā

Jauns gads iesākas ar pārmaiņām, tostarp arī intelektuālā īpašuma jomā. 2016. gada 1. janvārī stāsies spēkā ilgī gaidītais **Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likums (RĪIPL)**. Tas apkopo un papildina noteikumus par rūpnieciskā īpašuma objektu (izgudrojumu patentu, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju, preču zīmju un dizainparaugu) reģistrāciju un strīdu risināšanu, kā arī detalizēti reglamentē profesionālo patentpilnvarnieku darbību.

Idejas par šāda regulējuma ieviešanu radās jau 2007. gadā, un tā galvenais mērķis ir izveidot vienotu reģistrācijas un strīdu risināšanas procedūru visiem rūpnieciskā īpašuma veidiem un izņemt no administratīvo tiesu kompetences apelācijas un iebildumu lietu izskatīšanu. RĪIPL regulē ar rūpniecisko īpašumu saistītos jautājumus tiktāl, ciktāl tie visiem rūpnieciskā īpašuma veidiem ir līdzīgi. Speciālos noteikumus joprojām noteiks likums „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm”, Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju aizsardzības likums, Patentu likums, Dizainparaugu likums.

Ieva Andersone,
zvērīnāta
advokāte,
ZAB SORAINEN
Latvijas biroja
komunikāciju,
mediju un
tehnoloģiju
sektora
grupas
vadītāja

Linda Reneslāce,
ZAB
SORAINEN
juriste

Būtiskākās izmaiņas, ko ievieš RĪIPL, salīdzinot ar iepriekšējo regulējumu:

1. Patentu valdes Apelācijas padome iegūst lielāku patstāvību, administratīvi paliekot Patentu valdes sastāvā, un tiek pārsaukta par Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomi (turpmāk – Apelācijas padome). RĪIPL nostiprina Apelācijas padomes kvazitiesas raksturu, vērtējot strīdus par Patentu valdes reģistrācijas lēmumiem (apelācijas lietas) un strīdus par rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrācijām, pret kurām iesniegti citas personas iebildumi (iebildumu lietas).
2. RĪIPL nosaka detalizētu procesu apelāciju un iebildumu lietu izskatīšanā, kura pamatā ir civilprocesa principi. Piemēram, ir ieviesti noteikumi par iebildumu vai apelācijas lietas ierosināšanu, apelācijas vai iebildumu nepieņemšanu, Apelācijas padomes locekļu atstāšanu vai noraidīšanu, ir noteiktas lietas dalībnieku tiesības, procesuālo termiņu apturēšana, atjaunošana, pagarināšana, noteikumi par pierādījumiem, kārtība Apelācijas padomes sēdēs un tamlīdzīgi.
3. Turpmāk apelācijas un iebildumu lietu izskatīšana Apelācijas padomē būs maksas pakalpojumi. Ministru kabinets noteiks Apelācijas padomes maksas pakalpojumu cenrādi, maksāšanas kārtību un atvieglojumus. 2015. gada 5.

novembrī Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts šis noteikumu projekts.

4. Apelācijas padome lietas izskatīs rakstveida procesā, taču Apelācijas padome varēs pēc savas ieskats vai lietas dalībnieka lūguma noteikt lietas vai atsevišķa jautājuma izskatīšanu mutvārdu procesā. Ja lietas izskatīšanu mutiski lūgs lietas dalībnieks, par to būs jāveic papildmaksa.
5. Patentu valde vai Apelācijas padome var pieļaut atsevišķu rakstveida dokumentu iesniegšanu svešvalodā bez tulkojuma, ja tas neierobežo trešo personu tiesības un veicina procedūras norisi vai ja visi lietas dalībnieki tam piekrīt.
6. Puses iebilduma lietā var noslēgt izlīgumu, kuru apstiprina Apelācijas padome. Ar izlīguma apstiprināšanu Apelācijas padome vienlaikus izbeidz lietvedību. Lēmums par izlīguma apstiprināšanu un lietvedības izbeigšanu nav pārsūdzams tiesā, un atkārtota vēršanās Apelācijas padomē ar iebildumiem par to pašu priekšmetu uz tā paša pamata nav pieļaujama. Izlīgums nav pieļaujams, ja tā noteikumi skar trešo personu un trešā persona nav tiem piekritusi.
7. Lietas dalībnieks, kas nepiekrīt Apelācijas padomes lēmumam, var triju mēnešu laikā no lēmuma paziņošanas dienas vērsties Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā ar pra-

sības pieteikumu. Prasības pieteikuma iesniedzējam ir pienākums ne vēlāk kā septiņas dienas pēc prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā informēt par to Apelācijas padomi.

8. RĪIPL ir nostiprināts profesionālā patentpilnvarnieka profesijas statuss, aizsargājot šo speciālistu profesionālo darbību pret nepamatotu iejaukšanos un sniedzot papildu tiesības un pienākumus. Piemēram, klientu aizsardzībai paredzēta obligāta civiltiesiskā apdrošināšana visā patentpilnvarnieka profesionālās darbības laikā, profesionālajiem patentpilnvarniekiem nav jāiesniedz pilnvara klienta pārstāvim, ja vien to speciāli nepieprasa Patentu valde vai Apelācijas padome u.c.

Jaunais likums stāsies spēkā 2016. gada 1. janvārī. Iepriekš iesāktās darbības reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūras Patentu valdē turpina, piemērojot noteikumus, kas bija spēkā dienā, kad attiecīgās darbības uzsāktas. Taču puses var lūgt Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomei izskatīt pirms tās darbības uzsākšanas iesniegtos apelācijas un iebilduma iesniegumus Likumā noteiktajā kārtībā.

Ja apelācijas vai iebilduma lietas dalībnieks vērsas tiesā par Patentu valdes Apelācijas padomes lēmumu, kas pieņemts pēc 2016. gada 1. janvāra, tas to dara atbilstoši likumā un Civilprocesa likumā noteiktajai kārtībai. **IP**

JURISTA PADOMS

Materiāls tapis
sadarbībā ar

SORAINEN
ESTONIA · LATVIA · LITHUANIA · BELARUS

Nr. 1 (31), 2016. gada janvāris 23